

Presse og Information

Den Europæiske Unions Domstol
PRESSEMEDDELELSE NR. 112/14

Luxembourg, den 17. juli 2014

Forslag til afgørelse fremsat af generaladvokaten i sag C-354/13
FOA, som mandatar for Karsten Kaltoft, mod Kommunernes Landsforening
(KL), som mandatar for Billund Kommune

**Generaladvokat Jääskinen finder, at sygelig fedme kan anses for at være et
»handicap« som omhandlet i direktivet om ligebehandling med hensyn til
beskæftigelse**

Mens der ikke findes et generelt EU-retligt princip, der i sig selv forbyder forskelsbehandling på grund af fedme, kan sygelig fedme være omfattet af begrebet »handicap«, hvis den er af en sådan grad, at den hindrer fuld deltagelse i arbejdslivet på lige fod med andre arbejdstagere

Med henblik på at fremme princippet om ligebehandling fastlægger direktivet om ligebehandling med hensyn til beskæftigelse¹ en generel ramme for bekæmpelsen af forskelsbehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv. I henhold til dette direktiv er forskelsbehandling på grund af religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering forbudt på beskæftigelsesområdet. Flere bestemmelser i traktaterne og Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder omhandler endvidere spørgsmålet om forskelsbehandling og handicap, navnlig forbyder artikel 21 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder »[e]nhver forskelsbehandling på grund af [...] handicap [...] eller ethvert andet forhold«. Ingen af disse bestemmelser henviser udtrykkeligt til fedme.

Karsten Kaltoft havde været ansat som dagplejer i Billund Kommune i Danmark i 15 år, da han blev opsagt den 22. november 2010. Som begrundelse for opsigelsen blev det angivet, at den skete på baggrund af faldende børnetal, men der blev ikke angivet en konkret begrundelse for, hvorfor Karsten Kaltoft var blevet udvalgt. Gennem sin ansættelse har Karsten Kaltoft ikke på noget tidspunkt vejlet under 160 kg, og med et BMI på 54 har han derfor kunnet betegnes som fed. Selv om Karsten Kaltofts fedme blev drøftet under den officielle høringsproces i forbindelse med hans opsigelse, er parterne imidlertid ikke enige om baggrunden for denne drøftelse, og Billund Kommune har afvist, at hans fedme indgik i beslutningsgrundlaget for opsigelsesafgørelsen. Karsten Kaltoft har derimod gjort gældende, at han ved opsigelsen blev udsat for ulovlig forskelsbehandling på grund af sin fedme, og har anlagt sag ved byretten med påstand om godtgørelse for denne forskelsbehandling.

Retten i Kolding, der skal træffe afgørelse vedrørende Karsten Kaltofts påstand, har anmodet Domstolen om at belyse, hvorvidt EU-retten, navnlig traktaten og chartret, omfatter et selvstændigt forbud mod forskelsbehandling på grund af fedme. Alternativt ønsker Retten i Kolding oplyst, om fedme kan anses for at være et handicap og dermed falde ind under anvendelsesområdet for direktivet om ligebehandling med hensyn til beskæftigelse.

I forslaget til afgørelse, der er blevet fremsat i dag, påpeger generaladvokat Niilo Jääskinen, at ingen bestemmelser i hverken traktaten eller chartret udtrykkeligt nævner fedme som en forbudt grund til forskelsbehandling. Et sådant forbud ville derfor kun kunne eksistere som en del af et generelt forbud mod enhver form for forskelsbehandling på arbejdsmarkedet, der udledes af den åbne formulering af chartrets artikel 21. Chartret er imidlertid kun bindende for medlemsstaterne, når de gennemfører EU-retten, og der foreligger ingen holdepunkter for at antage, at en EU-retlig bestemmelse, der understøtter et generelt forbud mod forskelsbehandling på arbejdsmarkedet, blev gennemført i Danmark. Generaladvokaten fremhæver, at alle EU-retsakter, der forbyder

¹ Rådets direktiv 2000/78/EF af 27.11. 2000 om generelle rammebestemmelser om ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv (EFT L 303, s. 16).

diskriminerende adfærd, er rettet mod specifikke grunde til forskelsbehandling inden for specifikke områder og ikke forbyder enhver forskelsbehandling i almindelighed. Generaladvokat Niilo Jääskinen konkluderer derfor, **at der ikke findes et generelt, selvstændigt forbud mod forskelsbehandling på grund af fedme i EU-retten.**

Hvad angår spørgsmålet om, hvorvidt fedme kan anses for at være et »handicap« som omhandlet i direktivet om ligebehandling med hensyn til beskæftigelse, påpeger generaladvokaten, at mens begrebet handicap ikke er defineret i direktivet, har Domstolen fastslået, at et »handicap« i denne forbindelse henviser til begrænsninger som følge af langvarige fysiske, mentale eller psykiske skader, som i samspil med forskellige barrierer kan hindre en person i fuldt og effektivt at deltage i arbejdslivet på lige fod med andre arbejdstagere. Selv om det således ikke er enhver sygdom, der vil være omfattet af anvendelsesområdet for begrebet handicap, kan visse sygdomme, såfremt de er lægeligt diagnosticeret og medfører begrænsninger af lang varighed, anses for at være et handicap som omhandlet i direktivet.

Generaladvokat Niilo Jääskinen fremhæver, at handicap opstår i samspillet mellem skadede personer og de holdningsmæssige eller omgivelsesbestemte barrierer, der hindrer disse personer i fuldt og effektivt at deltage i arbejdslivet på lige fod med andre arbejdstagere. Eftersom direktivets formål er at bekæmpe *enhver* forskelsbehandling på grund af handicap, er det ikke et krav, at der er en forbindelse mellem det omhandlede arbejde og det omhandlede handicap. Selv hvis en lidelse ikke berører en persons evne til at udføre det konkrete omhandlede arbejde, kan den stadig udgøre en hindring for fuld og effektiv deltagelse på lige fod med andre. Der kan findes langvarige fysiske, mentale eller psykiske skader, der ikke gør det umuligt at udføre visse typer arbejde, men som objektivt gør udførelsen af dette arbejde eller deltagelsen i arbejdslivet vanskeligere og mere krævende. Typiske eksempler på dette er handicap, der i alvorlig grad påvirker bevægeligheden eller i væsentlig grad svækker sanserne såsom syn eller hørelse. Det behøver derfor ikke være umuligt for Karsten Kaltoft at udføre sit arbejde som dagplejer i Billund Kommune, før han kan påberåbe sig den beskyttelse mod forskelsbehandling på grund af handicap, der er sikret ved direktivet.

Generaladvokaten anfører nærmere, at selv om der ikke findes et krav om fortsat ansættelse af en person, der ikke er kompetent til at udføre de væsentlige funktioner i forbindelse med en stilling, skal der i rimeligt omfang foretages tilpasninger med henblik på at tage hensyn til den handicappede person, medmindre arbejdsgiveren derved pålægges en uforholdsmæssig stor byrde.

Generaladvokat Niilo Jääskinen finder derfor, at hvis en persons fedme har nået en sådan grad, at den ganske givet hindrer deltagelse i arbejdslivet, kan denne fedme være et handicap. Ifølge generaladvokaten **kan kun svær, ekstrem eller sygelig fedme, dvs. et BMI på over 40, være tilstrækkelig til at medføre begrænsninger**, såsom problemer med bevægelighed, udholdenhed og sindsstemning, **der udgør et »handicap«** som omhandlet i direktivet.

Det tilkommer den nationale ret at efterprøve, om Karsten Kaltofts fedme er omfattet af denne definition.

Endelig anfører generaladvokaten, at det er irrelevant, på hvilken måde fedmen er opstået. Begrebet handicap er objektivt og afhænger ikke af, om sagsøgeren selv har haft en kausal medvirken i handicappets opståen ved »selvpåført« indtag af for mange kalorier. Ellers ville fysiske handicap som følge af uagtsom risikofyldt adfærd i trafikken eller under sportsudøvelse være udelukket fra begrebet handicap.

BEMÆRKNING: Generaladvokatens forslag til afgørelse er ikke bindende for Domstolen. Generaladvokaten har til opgave fuldstændig uafhængigt at foreslå Domstolen, hvorledes den pågældende sag skal afgøres. Domstolen indleder herefter sin rådslagning og afstemning, og dommen i sagen vil blive afsagt på et senere tidspunkt.

BEMÆRKNING: Gennem en præjudiciel forelæggelse kan retterne i medlemsstaterne i forbindelse med retssager, der verserer for dem, forelægge Domstolen spørgsmål vedrørende fortolkningen af EU-retten eller gyldigheden af en EU-retsakt. Domstolen træffer ikke afgørelse i den nationale retsvist. Det tilkommer den nationale ret at afgøre sagen i overensstemmelse med Domstolens afgørelse, der på tilsvarende måde er bindende for andre nationale retter i sager vedrørende en tilsvarende problemstilling.

Dette er et ikke-officielt dokument til mediernes brug og forpligter ikke Domstolen.

[Forslaget til afgørelse](#) offentliggøres på webstedet CURIA på fremsættelsesdagen.

Kontakt i Kontoret for Presse og Information: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

*Billeder fra fremsættelsen af forslaget til afgørelse er tilgængelige via
»[Europe by Satellite](#)« ☎ (+32) 2 2964106*